

ÁP DỤNG MÔ HÌNH LỚP HỌC ĐẢO NGƯỢC TRONG HỌC TIẾNG ANH CHO SINH VIÊN NĂM THỨ NHẤT HUBT

Nguyễn Thị Thuận 1 và Đặng Đức Quang *

Tóm tắt: Lớp học Đảo ngược là một mô hình giảng dạy mới mẻ và rất được quan tâm trong thời gian gần đây bởi những ưu điểm vượt trội của nó. Mô hình này không những góp phần đẩy mạnh việc triển khai ứng dụng công nghệ trong đổi mới phương pháp dạy và học mà nó còn phát huy được tính tích cực tự học, tự tìm hiểu thông tin của sinh viên. Trong bài viết này, nhóm tác giả tập trung phân tích và thảo luận các vấn đề về mô hình lớp học này trong giảng dạy tiếng Anh cho sinh viên năm thứ nhất tại trường Đại học Kinh Doanh và Công Nghệ Hà Nội.

Từ khóa: Lớp học Đảo ngược, giảng dạy tiếng Anh, đổi mới việc dạy và học, ứng dụng công nghệ

Abstract: Flipped Classroom is a very new and exciting teaching model of recent times because of its outstanding advantages. Not only does this model contribute to accelerating the application of technology in teaching and learning innovation, it also stimulates students' proactive self-learning as well as self-enquiry. In this article, we will focus on analysing and discussing issues related to this classroom model in teaching English for the first year students at HUBT.

Key words: Flipped Classroom, teaching English, teaching and learning innovation, technology application, self-learning, self-enquiry.

I. Lời nói đầu

Hiện nay, việc đổi mới phương pháp, hình thức dạy học môn tiếng Anh theo định hướng phát triển năng lực, khả năng sáng tạo và khả năng tự học cho sinh viên là điều vô cùng quan trọng và đang được các chuyên gia, các nhà giáo dục – trực tiếp là các giảng viên trong các trường đại học – quan tâm, tích cực hưởng ứng, tham gia. Trong lớp học truyền thống, giảng viên phải dành phần lớn thời gian trên lớp để giúp người học nắm được những kiến thức, kỹ năng mới, sau đó người học làm bài tập, thực hành tại lớp, được giao bài về nhà để củng cố, hoàn

thiện tri thức đã tiếp nhận. Việc làm như vậy chưa thực sự tạo cho người học tính chủ động, tích cực và có nhiều hứng thú trong học tập. Ngược lại, việc áp dụng những phương pháp dạy học mới để tăng hứng thú, khả năng tự học là điều cần thiết. Qua việc thực hiện những phương pháp đó, giảng viên có thể áp dụng linh hoạt các phương thức, hình thức dạy học và hoạt động giáo dục theo hướng lấy sinh viên làm trung tâm, tăng cường sự tham gia của sinh viên vào quá trình học. Sinh viên sẽ hứng thú hơn với phương pháp giảng dạy mới, đồng thời sẽ học tập hiệu quả hơn, nếu có một số kỹ năng học

* Trường ĐH KD&CN Hà Nội

tập và biết cách tổ chức tự học hiệu quả.

Một trong những phương pháp giúp sinh viên năm thứ nhất ở HUBT có được cách học tập như vậy là mô hình “**Lớp học đảo ngược**”.

II. Khái niệm về lớp học đảo ngược

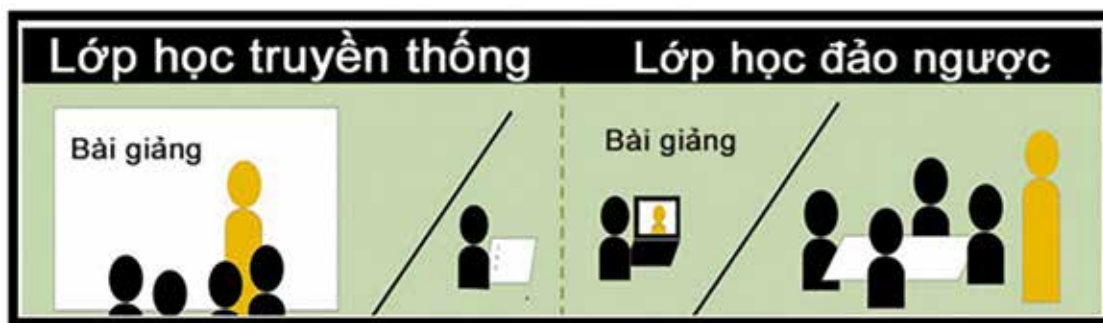
Theo Lage, “*đảo ngược/đảo trình tự lớp học là chuyển đổi những hoạt động trong lớp ra ngoài lớp và ngược lại*”. Lớp học đảo ngược là tất cả các hoạt động dạy học được thực hiện đảo ngược so với thông thường. Sự đảo ngược ở đây được hiểu là sự thay đổi với dụng ý và chiến lược sư phạm thể hiện ở cách triển khai các nội dung, mục tiêu dạy học và các hoạt động dạy học khác với cách truyền thống trước đây của người dạy và người học. Ngược lại với mô hình lớp học truyền thống, ở lớp học đảo ngược, giảng viên thực hiện những bài giảng, những

video clip về lý thuyết, bài tập cơ bản, chia sẻ qua Internet cho sinh viên xem trước tại nhà, trong khi thời gian trên lớp được dành cho việc giải đáp các thắc mắc của người học, làm bài tập khó, thảo luận sâu hơn về kiến thức và rèn luyện kỹ năng nhiều hơn. Mô hình này giúp người học phát huy và rèn luyện tính tự học, tính chủ động, làm chủ quá trình học tập của chính bản thân, mà không còn bị động, phụ thuộc trong quá trình khám phá tri thức.

Khi so sánh giữa 2 mô hình, có thể nhận thấy sự khác biệt cơ bản trong việc tổ chức các hoạt động trong và ngoài lớp học giữa “**Lớp học đảo ngược**” và “**Lớp học truyền thống**”. Theo Bishop & Verleger, sự thay đổi này có thể tóm tắt như trong Bảng 1 và hình ảnh minh họa sau:

Bảng 1. Chuyển đổi hoạt động trong mô hình lớp học đảo ngược và lớp học truyền thống

Loại hình	Trong lớp học	Ngoài lớp học
Lớp học truyền thống	Bài học/bài giảng	Bài tập và luyện tập
Lớp học đảo ngược	Bài tập và luyện tập	Video bài giảng

III. Cơ sở khoa học cho việc áp dụng mô hình “Lớp học đảo ngược”

Phương tiện dạy học hiện đại có sử dụng công nghệ thông tin là một bước thay đổi về chất, làm thay đổi cách thức dạy và học không theo cách thức truyền

thống thông thường. Phương pháp dạy học đảo ngược phù hợp với Thang đo nhận thức của Bloom.

Nếu dựa trên thang cấp độ tư duy của Bloom, đi từ thấp đến cao, là: ghi nhớ, thông hiểu, vận dụng, phân tích,

Hình 1. Mô hình lớp học truyền thống và đảo ngược theo Thang đo Bloom (Võ Thị Thiên Nga, 2019)

đánh giá, sáng tạo, thì có thể thấy trong lớp học truyền thống, do thời gian trên lớp bị giới hạn, nên giảng viên chỉ có thể hướng dẫn người học các nội dung ở 3 mức độ đầu của nhận thức là: ghi nhớ, thông hiểu và vận dụng. Để đạt được các mức độ cao hơn, người học phải nỗ lực tự học tập và nghiên cứu ở nhà và đó là một trở ngại lớn với đa số sinh viên.

Với “*Lớp học đảo ngược*”, thì 3 mức độ đầu được người học thực hiện ở nhà nhờ những clip, tài liệu, bài giảng đã đưa trước để nghiên cứu dưới sự hướng dẫn của giảng viên. Thời gian ở trên lớp được dành tối đa cho giảng viên và sinh viên cùng làm việc để giúp người học đạt được tư duy bậc cao (ba bậc sau của Thang đo nhận thức). Đây là một yêu cầu khó khăn, nhưng người học có thể đạt được, khi có sự chia sẻ, hỗ trợ từ phía bạn bè và giảng viên.

IV. Quy trình giảng dạy tại lớp học đảo ngược

Quy trình giảng dạy tại lớp học đảo ngược được thực hiện theo 2 bước:

Bước 1: Trước khi giảng dạy trên lớp

- Với giảng viên:

Thứ nhất, xác định những nội dung kiến thức thích hợp giảng dạy theo mô hình lớp học đảo ngược, những nội dung kiến thức nào cần được giảng dạy theo mô hình truyền thống. Thông thường, nội dung kiến thức có độ khó cao, cần có sự tương tác nhiều giữa giảng viên và sinh viên thì không thích hợp để tiến hành theo mô hình giảng dạy lớp học đảo ngược; những nội dung kiến thức có độ khó vừa phải sẽ thích hợp để tiến hành theo mô hình giảng dạy lớp học đảo ngược.

Thứ hai, giảng viên chế tác hoặc sưu tầm video clip bài giảng. Video clip bài giảng cần chú trọng hai đặc điểm: *một là*, độ dài tối đa của clip bài giảng, *hai là*, trọng tâm kiến thức trong video clip bài giảng phải cụ thể, rõ ràng.

- Với sinh viên:

Sinh viên tự học, tự nghiên cứu video bài giảng và chuẩn bị phần thực hành trên lớp. Việc học tập bị đảo ngược là nhằm hướng vào người học, thay vì giảng viên cầm tay chỉ việc. Giờ đây sinh viên chủ động nghiên cứu các đoạn video bài giảng để hình thành những ý kiến riêng, các câu hỏi xung quanh nội dung

và trước khi đến lớp đã có những hiểu biết xung quanh khái niệm liên quan.

Bước 2. Trong giờ học trên lớp

Khi giảng dạy và học tập trên lớp theo mô hình lớp học đảo ngược, giảng viên và sinh viên chủ yếu thực hiện 2 hoạt động chính sau đây:

Thứ nhất, kiểm tra việc học ở nhà của sinh viên.

Thứ hai, hoàn thành bài tập. Một trong những đặc điểm của mô hình giảng dạy lớp học đảo ngược là việc hoàn thành bài tập của sinh viên được chuyển từ làm tại nhà sang làm tại lớp. Sau khi thực hiện việc tự học tại nhà, sinh viên sẽ đến lớp để hoàn thành các bài tập dưới sự hướng dẫn của giảng viên. Trong quá trình làm bài tập tại lớp, nếu gặp các vấn

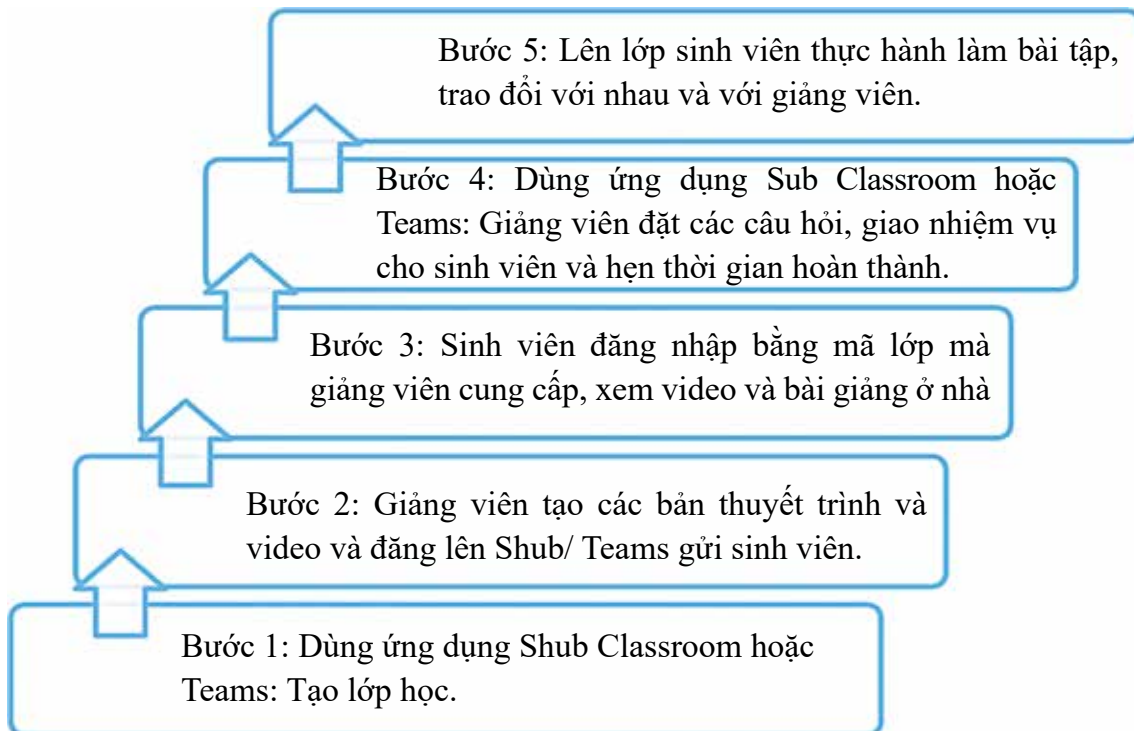
đề khó hiểu, sinh viên có thể hỏi ngay giảng viên và các bạn trong lớp. Điều này sẽ mang lại hiệu quả học tập cao hơn.

Như vậy, ở bước này, giảng viên hướng dẫn sinh viên đào sâu kiến thức, sinh viên thực hiện các hoạt động nhóm phù hợp cũng như dành nhiều thời gian hơn trong việc luyện tập.

V. Áp dụng mô hình “Lớp học đảo ngược” cho sinh viên năm thứ nhất tại HUBT

Tiến trình dạy học theo mô hình “Lớp học đảo ngược”

Trong quá trình giảng dạy cho sinh viên HUBT, nhóm tác giả đã áp dụng mô hình “*Lớp học đảo ngược*” cho sinh viên Lớp TM26.08. Việc áp dụng được thực hiện theo 5 bước:

Dưới đây là phần triển khai cụ thể cho Bài 5 “FOOD”, mục 5.4 “BEACH BARBECUE” trong giáo trình SpeakOut – Elementary 2nd Edition dành cho sinh

viên Khóa 26. Trước khi áp dụng mô hình “*Lớp học đảo ngược*” bằng ứng dụng Shub Classroom, giảng viên tạo lớp học trên Shub trước.

Bước 1, trước giờ lên lớp

Sinh viên đăng nhập vào lớp học theo mã giảng viên cung cấp và thực hiện những nhiệm vụ sau:

Nhiệm vụ 1: Xem clip giảng viên gửi.

Sau khi xem xong clip, sinh viên phải trả lời được một số câu hỏi liên quan đến clip đó:

- Who is Ainsley Harriott?
- What types of cooking does he like?
- Where does he like to visit?
- What dishes does he cook?

Nhiệm vụ 2: Tìm thêm một số từ vựng liên quan đến chủ đề đó, sau đó xây dựng ngữ cảnh và đặt câu cho 3-5 từ bất kỳ.

Nhiệm vụ 3: Làm các bài tập và ngữ pháp trong giáo trình.

Nhiệm vụ 4: Ghi lại những nội dung chưa hiểu để hỏi và thảo luận trên lớp. Toàn bộ nội dung trên người dạy sẽ đẩy lên ứng dụng Shub Classroom hoặc Teams.

Bước 2, trên lớp học

Trên lớp học diễn ra các hoạt động sau:

Hoạt động 1: Giảng viên cho sinh viên kiểm tra chéo nhau để sinh viên tự đánh giá, so sánh mức độ chuẩn bị bài và hiểu bài của mình với các sinh viên khác.

Hoạt động 2: Giảng viên kiểm tra lại việc học và chuẩn bị bài ở nhà của sinh viên. Sau đó, giảng viên giải đáp thắc mắc của sinh viên.

Hoạt động 3: Giảng viên chia lớp thành các nhóm để thảo luận về chủ đề của bài học và giảng viên lựa chọn đại diện ngẫu nhiên trong nhóm để trình bày về kết quả thảo luận của nhóm.

Hoạt động 4: Giảng viên cung cấp thêm các bài tập bổ trợ nâng cao cho sinh viên thực hành tại lớp.

VI. Ưu điểm và nhược điểm áp dụng dạy học theo mô hình “Lớp học đảo ngược” đối với giảng viên và sinh viên HUBT

Mô hình “*Lớp học đảo ngược*” là phương thức tổ chức dạy học đã và đang chứng tỏ có sự phù hợp, có nhiều ưu thế trong tổ chức dạy học ở các trường hiện nay. Theo chúng tôi, một số thuận lợi và khó khăn của giảng viên và sinh viên khi áp dụng phương pháp này là:

a. Đối với giảng viên

Ưu điểm:

- Giảng viên phát huy tính sáng tạo, đổi mới trong dạy học và có cơ hội thực hành khả năng sử dụng công nghệ trong dạy học. Thêm vào đó, hệ thống bài giảng, học liệu dùng cho giảng dạy được sử dụng, khai thác khoa học, hiệu quả hơn và giảng viên có thể sử dụng học liệu dùng chung, học liệu mở cho việc giảng dạy ngoại ngữ.

- Giảng viên tăng thời gian giao tiếp, làm việc với người học, vì nhờ áp dụng phương pháp “Lớp học đảo ngược”, người dạy có thể giao tiếp với người học ở không gian ngoài lớp học, ngoài giờ học, chứ không chỉ bó hẹp trong không gian tại lớp học như phương pháp truyền thống.

Nhược điểm:

- Khi áp dụng mô hình này, khối lượng công việc sẽ tăng lên gấp nhiều lần. Người dạy sẽ phải dành nhiều thời gian cho việc chế tác hoặc tìm kiếm các nguồn video và giải đáp các thắc mắc của sinh viên sau khi buổi học kết thúc.

- Giảng viên cũng cần tự nâng cao năng lực chuyên môn và năng lực kỹ thuật công nghệ hiện đại để thích ứng với mô hình giảng dạy này.

*b. Đối với sinh viên***Ưu điểm**

- Sinh viên được giảng viên định hướng, hướng dẫn chuẩn bị bài trước khi lên lớp. Một trong những ưu điểm lớn nhất của việc áp dụng phương pháp này là việc phát huy tính chủ động học tập và tự nghiên cứu tài liệu ở người học, nâng cao kỹ năng sử dụng công nghệ thông tin, người học sẽ dễ dàng tiếp cận với các nội dung bài học. Tóm lại, nếu được thực hiện đúng cách, trong một lớp học đảo ngược, sinh viên sẽ có nhiều thời gian tận hưởng việc học hơn và được thực hành nhiều hơn.

- Vì sinh viên xem trước bài giảng và hướng dẫn ở nhà, họ sẽ có định hướng trong việc đặt câu hỏi, thảo luận, đào sâu vấn đề khi lên lớp. Thời gian cần đến sự tập trung cao độ được rút ngắn, giúp tinh thần học tập minh mẫn hơn. Đây cũng là một giải pháp tiết kiệm năng lượng, thời gian cực hữu hiệu, chỉ cần một powerpoint/video được thiết kế, quay dựng một lần và được chia sẻ với các bạn khác để thay thế tất cả các yếu tố phụ đạo, dạy thêm cho những bạn chưa theo kịp.

Nhược điểm:

- Việc sinh viên trong lớp trình độ không đồng đều có thể là nhược điểm cực kỳ lớn. Nếu bản thân sinh viên không chủ động xem trước bài giảng ở nhà thì khi vào lớp sẽ không theo kịp các bạn.

- Khi giảng viên bắt đầu chuyển đổi sang mô hình lớp học đảo ngược, sinh viên sẽ phải thay đổi phương pháp học tập và phải làm quen với cách học mới, khác với cách tiếp cận truyền thống. Có thể sẽ có một số sinh viên chưa có hứng thú học tập với phương pháp mới này vì

vậy mức độ hiểu bài có thể chậm hơn các sinh viên khác trong lớp học.

VII. Một số giải pháp cho việc áp dụng mô hình “Lớp học đảo ngược”

Trên cơ sở các nghiên cứu và tìm hiểu về mô hình “*Lớp học đảo ngược*”, nhóm tác giả thấy được những ưu điểm cũng như những nhược điểm của việc áp dụng phương pháp này trong dạy học. Chúng tôi đề xuất một số giải pháp để khắc phục các nhược điểm đã nêu trên đối với giảng viên và sinh viên như sau:

a. Đối với giảng viên

- Để việc dạy học trở nên thú vị và hiệu quả hơn trong thời đại công nghệ 4.0, các giảng viên trong Khoa Tiếng Anh A nên cùng nhau góp sức xây dựng kho học liệu có chất lượng: soạn bài giảng và sưu tầm clip, bài tập trên mạng Internet theo mô hình “*Lớp học đảo ngược*”. Sau đó, Hội đồng Khoa học và Ban Chủ nhiệm của Khoa phản biện và yêu cầu chỉnh sửa (nếu cần) trước khi phê duyệt để đưa vào kho học liệu số chung và có thể áp dụng cho tất cả các lớp một cách linh hoạt theo từng nội dung chủ đề.

- Giảng viên nên thường xuyên trao đổi chuyên môn với đồng nghiệp, luôn có tinh thần học hỏi, tự học để nâng cao kỹ năng sử dụng công nghệ và tham gia các lớp tập huấn, các khóa đào tạo về sử dụng công nghệ.

b. Đối với sinh viên

Sinh viên cần làm việc theo nhóm dưới sự sắp xếp của giảng viên để sinh viên trong nhóm hỗ trợ lẫn nhau. Ngoài ra, sinh viên phải hoàn thành tốt các nhiệm vụ giảng viên giao. Khi thực hiện nhiệm vụ tự học ở nhà, sinh viên nên tự đề ra một thời

gian biểu học tập phù hợp và phải nghiêm túc thực hiện theo thời gian biểu đó.

IX. Kết luận

Việc học ngoại ngữ theo mô hình “*Lớp học đảo ngược*” sẽ rất hữu ích trong việc cung cấp môi trường sử dụng ngoại ngữ cho sinh viên. Mô hình lớp học đảo ngược cho sinh viên nắm thứ nhất tại HUBT đang tạo ra những thay đổi tích cực so với mô hình giảng dạy truyền thống: chuyển từ lấy người dạy làm trung tâm sang lấy người học làm trung tâm. Việc xây dựng lớp học đảo ngược chắc chắn sẽ khơi gợi được hứng thú học ngoại ngữ cho sinh viên nắm thứ

nhất của HUBT.

Mặc dù vẫn còn tồn tại một số nhược điểm, song mô hình “*Lớp học đảo ngược*” vẫn là một cách tiếp cận cực kỳ hiệu quả, trực quan nhằm cải thiện thành tích của sinh viên, thúc đẩy tính chủ động trong học tập, rèn luyện và sáng tạo của mỗi sinh viên. Nhóm tác giả tin rằng khi chúng ta phát huy được lợi thế, khắc phục nhược điểm và áp dụng linh hoạt mô hình “*Lớp học đảo ngược - Flipped Classroom*” sẽ đóng góp không nhỏ vào sự thành công của quá trình dạy và học ngoại ngữ ở HUBT trong thế kỷ XXI đầy cơ hội và thách thức./.

Tài liệu tham khảo

Tiếng Việt:

1. Nguyễn Chính (2016), Dạy học theo mô hình Flipped Classroom, báo Tia Sáng- Bộ Khoa học Công Nghệ, ngày 4/4/2016.
2. Nguyễn Văn Lợi (2014), Lớp học nghịch đảo – Mô hình dạy học kết hợp trực tiếp và trực tuyến, Tạp chí Khoa học Trường Đại học Cần Thơ, số 34.
3. Lê Thị Phương, Bùi Phương Anh (2017), Dạy học theo mô hình lớp học đảo ngược nhằm phát triển năng lực tự học cho học sinh, Tạp chí Quản lý Giáo dục, số 10.
4. Lê Thị Minh Thanh (2016), “Xây dựng mô hình lớp học đảo ngược ở trường đại học”, Tạp chí khoa học, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội, Số 3.
- 5, Ngô Tứ Thành, Nguyễn Thế Dũng (2015), Dạy học theo dự án với mô hình lớp học đảo ngược trong B-learning, Tạp chí Khoa học, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội, số 8A.

Tiếng Anh:

6. Barbara W.E & Anderson V.J (1989) effective grading: A tool for learning and assessment. San Francisco; Jossey – Bass.
7. Bergmann, J. & Sams, A., (2012), Flip your classroom: Reach every student in every class every day, Eugene, OR: International Society for Technology in Education.
8. Brame, C., 2013. Flipping the Classroom. Center for Teaching. Retrieved. From <http://cft.vanderbilt.edu/teachingguides/teaching-activities/flipping-theclassroom/>
9. Lage M.J..Platt G.J & Treglia M. (2000) Inverting the classroom: A gateway to creating an inclusive learning environment. The Journal of Economic Education, 31(1), 30-43.
10. Mark D.B. (2015). Flipping the Classroom; Turning an Instructional Methods Course Upside Down. Journal of College Teaching and Learning, 12(4), 241-248.